

Условното осъждане според словенското наказателно право

Стефка Владкова Попова, студент 4 курс, програма “Право”

Conditional and Suspended sentence according to Slovenian criminal law

This work describes the criminal law practice in Slovenia concerning conditional and suspended sentence, and probation.

Basic provisions- In Slovenian criminal law there are three kinds of admonitory sanctions: a suspended sentence, a suspended sentence with custodial supervision, and a judicial admonition.

Conditions-If the sentence is imprisonment for a term not exceeding two years or a fine, this sentence may be suspended.

A partial sustention of sentences is not possible

Attached general or special conditions-The period for the fulfillment of such obligations is determined by the court within the limits of the term of suspension.

Supervision of compliance

The procedure after a breach of a condition and the consequences

1. Общи разпоредби

Съгласно словенския Наказателен кодекс, приет през октомври 1994г. и влязъл в сила на 1 януари 1995г. (ДВ, 63/94), съществуват три вида предупредителни мерки: условна присъда, условна присъда с попечителски надзор и съдебно предупреждение.

Условната присъда може да се наложи от съда за извършено престъпление вместо ефективна присъда. Тя се състои от наложеното наказание и определяне на срока, в рамките на който това наказание няма да бъде изпълнено, освен ако нарушителят не извърши друго престъпление. Мерките за безопасност, наложени заедно с условната присъда се привеждат в изпълнение. А ако присъдата включва и допълнителни наказания, съдът може да реши те да бъдат изпълнени. Срокът на условната присъда е от една до пет години като не е възможно да се наложи частична условна присъда.

При условната присъда с попечителски надзор съдът решава, че нарушителят, който е получил условна присъда, трябва да бъде подложен на попечителски надзор за определен период от време в течение на срока на присъдата. Попечителският надзор включва съдействие, надзор и задържане. Тази мярка обикновено се прилага, когато съществуват условията за налагане на условна присъда, но съдът счита, че по време на срока на присъдата е необходим един по-засилен контрол върху нарушителя. При прилагането на попечителския надзор, съдът може също така да издаде една или повече инструкции, с които нарушителят трябва да се съобразява и да следва. При определянето на тези инструкции съдът взема предвид възрастта на нарушителя, неговите психологически характеристики, побудите, поради които е извършено деянието, социалното му положение, поведението му в миналото, обстоятелствата, при които е извършил нарушението, както и поведението му след извършване на нарушението. Съдържанието на инструкциите не може по никакъв начин да засяга човешкото достойнство на нарушителя или да застрашава животът му, както и не може да му причинява неразумни трудности.

Инструкциите на съда могат да включват определени задачи, които да бъдат изпълнени от нарушителя:

- да се подложи на медицинско лечение в подходяща институция;
- да посещава сесии за професионална, психологическа или друга консултация;
- да се квалифицира за дадена работа;
- да започне работа, подходяща за неговото здраве и умения;
- да извършва плащания съобразно задължението за семейна помощ – издръжка и пр.

Ако съдът прецени, че повече не е необходим попечителски надзор, той може да разпореди прекратяването на тази мярка дори преди изтичането на срока на условната присъда.

2. Условия

Основно обективно условие, което е необходимо, за да може да се постанови условна присъда е наложената присъда да е лишаване от свобода за срок не повече от две години или глоба. Не може да се наложи условна присъда за престъпления, за които се предвижда по закон лишаване от свобода за повече от три години.

Субективните условия, които следва да бъдат спазени, за да може съдът да постанови условна присъда, включват разглеждане на характера на нарушителя, поведението му в миналото, поведението му след извършване на нарушението, степента му на престъпна наклонност и другите обстоятелства, при които е било извършено нарушението. В резултат на това, съдът трябва да стигне да заключението, че е разумно да се очаква от нарушителя да не извърши повторно престъпление.

3. Надзор върху спазването

Съдът може да разпорежи условната присъда да бъде обусловена от:

- възстановяване от страна на нарушителя на имуществото, придобито посредством извършване на престъплението;
- обезщетяване на вредите, причинени от престъплението;
- или изпълнението на други задължения, определени в Наказателния кодекс.

Периодът за изпълнението на тези допълнителни задължения се определя от съда в рамките на срока на условната присъда.

Спазването от страна на осъденото лице на наложените задължения се надзирава от съда. След изтичането на периода, в който осъденият нарушител е бил длъжен да изпълни условията на съда, съдията или член на неговия състав разговаря с жертвата, прави запитвания до институциите, в които нарушителят е бил длъжен да се подложи на лечение и пр., в зависимост от вида на наложеното задължение с цел да определи дали нарушителят е изпълнил добре своите задължения или не. Ако констатира, че не е било изпълнено необходимото се възбужда нова процедура за разглеждане на нарушението на условията на съда.

При условната присъда с попечителски надзор, надзорът се упражнява от съветник, назначен от съда. Центровете за социална работа създадени към Министерството на труда, семейството и социалните дейности са основните органи, отговарящи за предоставянето на социални услуги и съветници. Законът за изпълнение на наказателните мерки постановява, че в срок до 30 дни от получаване на присъдата отговорният център за социална работа предлага на съда съветник, който да проведе надзора. Определеният съветник може да бъде един от социалните работници, на работа към центъра, но може да бъде и доброволец, подходящ за изпълнение на задълженията на съветник, при условие че е съгласен с назначението.

В процеса на своята работа, съветникът има задълженията да предоставя съдействие на осъдения, като му дава наставления и практически съвети как да изпълни инструкциите дадени му от съда и да упражнява надзор върху него, с оглед предпазване и предотвратяване на извършването на други престъпления. Съветникът трябва да изпълнява тези свои задължения, като поддържа връзки с нарушителя по внимателен и коректен начин. Необходимо е през определени периоди от време да докладва на съда относно упражняването на попечителския надзор и изпълнението на инструкциите от нарушителя. Чрез тези доклади, съветникът може да предлага определени изменения на инструкциите или тяхното отменяне, както и прекратяването на попечителския надзор.*

5. Нарушаване на условията и последствията от това

Условната присъда задължително се отменя:

- ако по време на срока ѝ нарушителят извърши едно или повече престъпления, за които съдът наложи присъда лишаване от свобода за две или повече години;
- ако след налагане на условната присъда съдът открие, че осъденият е извършил престъпление преди тя да бъде постановена и счете, че няма да е имало достатъчно причини за налагането на тази присъда, ако съществуването на предишното нарушение е било известно;

По своя преценка, тоест незадължително, съдът може да отмени условната присъда в случай, че нарушителят извърши едно или повече престъпления по време на срока на условната присъда, за които му се наложи присъда лишаване от свобода за по-малко от две години или глоба, след като вземе предвид всички обстоятелства, свързани с извършените нарушения и с

* Член 143 от Закона за изпълнение на наказателни мерки предвижда наредба, която да опише подробно условията и другите въпроси по отношение на работата на съветниците, но към август 2004г. такава все още не е приета.

нарушителя и, по-специално, сходството между извършените нарушения, тяхната значимост и подбудите, поради които те са били извършени.

Ако съгласно условията на условната присъда е наложено изпълнението на определено задължение и осъденият не го изпълни в срока от време, определен с присъдата, съдът може или да удължи времето за изпълнение на това задължение, или да отмени условната присъда. Ако съдът прецени, че нарушителят не може да изпълни наложеното задължение поради обективни причини, изискването за изпълнението му може да бъде отменено или заменено с друго, което съдът счете за по-подходящо.

При условната присъда с попечителски надзор, ако осъденият не изпълнява наложените му задължения или инструкции, съдът може да го предупреди, че ще последва отмяна на условната му присъда или по преценка за съобразност - директно да я отмени. Освен това може задълженията или инструкциите да бъдат заменени с други – по – подходящи, както и да бъдат добавени нови към вече определените. Освен това, попечителският надзор може да бъде удължен в рамките на целия срок на условната присъда.

Източници:

1. www.einnews.com/slovenia/newsfeed-SloveniaLaw
2. www.lawresearch.com/v10/global/zsig.htm
3. <http://mishpat.net/law/Countries/Slovenia/index.shtml>
4. Kriznik, I. (2003) Probation and probation services in the EU accession countries
5. K. Sugman, M. Jager, N. Persak, K. Filipcic (2004) Criminal Justice Sistem in Slovenia